

ECOCORTEC

Volvo, Airbus, Ford, Toyota, Mercedes i GM ugrađuju bioplastiku iz Belog Manastira

Snaga tvrtke koja više od 90 posto prihoda ostvaruje izvozom leži u patentiranoj tehnologiji čija je kvaliteta već dokazana u svijetu na mnogim velikim projektima i aplikacijama, što potvrđuju ugovori o isporuci proizvoda mnogim globalno prepoznatljivim brendovima. Dugoročna je ambicija, poručuju iz tvrtke, postati najveći proizvođač VCI pakiranja u ovom dijelu svijeta, s bazom u Hrvatskoj

Planiram uskoro nove investicije u Hrvatskoj, ne samo jer je to moja domovina, nego zato što je smatram odličnom točkom za ulaganja u tehnologije obnovljivih izvora. Volio bih vidjeti one koji su me nazivali prevarantom koja su njihova postignuća u posljednjih dvadeset godina i koliko su pridonijeli hrvatskom gospodarstvu, osim što odlično žive na račun poreznih obveznika – riječi su **Borisa Mikšića**, vlasnika belomanaštorskog EcoCorteca, izgovorene uoči Božića za tvrtkin bilten. Kompanija koja se bavi proizvodnjom patentiranih vrećica i folija za zaštitu od korozije prošlu je godinu završila s još boljim rezultatom nego prethodnu, iako, kao i u svakoj uostalom, ima prostora za popravak, primjerice bolju likvidnost, iako ništa nije prijeteće.

Očito je da u čovjeku postoji inat prema svim sumnjivcima jer kaže da je u vrijeme pokretanja posla (2005.) 'dočekan s podsmijehom u političkim krugovima' te da je suprotno njihovim očekivanjima kompanija danas toliko jaka da Mikšić 'nikad nije bolje poslovao, a planova za budućnost ima pregršt'. Sve je to prirodno jer smo od krvi, mesa, ali i osje-

piše **EDIS FELIĆ**
edis.felic@lidermedia.hr

ćaja, i svakako da bilo tko od nas tko uspije, a prethodno je bio osporavan, može podići glavu i nasmitati se u brk onima koji su nas osporavali. No Mikšić nije pokrenuo samo posao u Hrvatskoj, nego i u Americi, kamo je otišao još kao mladić, a danas se time koristi za razmjenu radnika u svojim kompanijama, baš kao što je to slučaj u studentskim razmjenama.

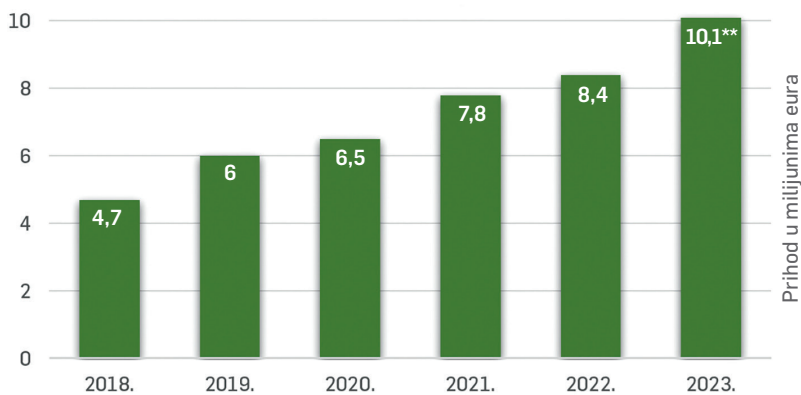
Radnička razmjena

Naime, kako stoji na kompanijskim službenim stranicama, već godinama funkcionira razmjena zaposlenika između Mikšićevih tvrtki u Hrvatskoj i SAD-u (Cortec Corporation), pa ljudi mogu 'vidjeti kako se radi u drugačijoj sredini, steći nova znanja i multikulturna poznanstva'. Svake se godine dodjeljuju nagrade za zaposlenike godine 'Chairman Awards' (nagrade predsjednika), gdje dobitnici dobivaju tjedan dana u najboljem svjetskom hotelskom lancu te sami biraju lokaciju. Riječ je o prestižnim destinacijama poput Las Vegasa, Orlando na Floridi, Toskane ili Škotske. Mikšić ne škrtari ni u novčanim nagradama, pa je tako njegovih 55 zaposlenika nedavno dobilo po tisuću eura božićnice, izjavivši: 'Imamo jedne od najvećih božićnica u Hrvatskoj,

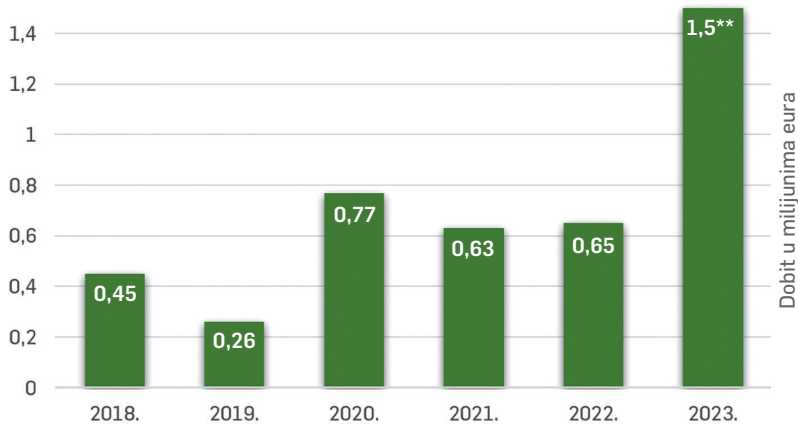
EcoCortecova tvornica u Belomorju Manastir

Prihodi stabilno rastu proteklih godina

** Kompanijski podatak

Lani je zabilježen velik skok dobiti

** Kompanijski podatak

Izvor: Info.BIZ

što svjedoči ne samo o uspješnom poslovanju tvrtke već i o kvaliteti naših vrijednih zaposlenika.' Mikšić je vlasnik i član Uprave, a njegova najbliža suradnica je direktorica EcoCorteca **Dijana Zrinski** (od 2015.). Od važnih ljudi u kompaniji valja spomenuti i **Korneliju Pacanović Zvečevac**, operativnu direktoricu, kao i **Ivanu Radić Boršić**, direktoricu prodaje za Europu. Vrlo važni ljudi također su financijski direktor **Mislav Pongrac**, direktor Logistike i infrastrukture **Predrag Zvečevac** te direktorica Marketinga **Ana Juraga Oluić**. Tim je to na koji se Mikšić oslanja i koji zadnjih godina postiže sve bolje rezultate. Tako je prihod u 2023. iznosio 10,1 milijun eura (u 2022. ostvareno je 8,4 milijuna eura), a dobit je više nego udvostručena, na 1,5 milijuna eura u odnosu na 2022. kada je bila 650.800 eura. Svakako je na rast prihoda utjecala inflacija, ali ako pogledamo unazad pet godina, od 2018. kada nije bilo inflacije, kao ni sljedeće 2019., vidimo da je prihod i više nego udvostručen. Primjerice, u 2018. iznosio je 4,7 milijuna eura, da bi svake iduće godine rastao. Dobit nije bila velika kao zadnja iz 2023., uglavnom je tu riječ bila o nekoliko stotina tisuća eura, ali ne treba ispustiti iz vida da su godine prije pandemije bile godine znatnijih ulaganja, ali i nakon pandemije. Primjerice, kako navodi Zrinski, prošle, 2023. završeno je ulaganje u kupnju i dogradnju nove hale (započeto 2022.) vrijedno milijun eura te je isto toliko novca uloženo u liniju za ekstruziju (postupak prešanja). U stroj za regranulacije uloženo je 400 tisuća eura, kupljen je i stroj kompaunder (za zbijanje plastike) vrijedan 850 tisuća eura te laboratorijska oprema za razvoj (300 tisuća eura). Uloženo ➔

➔ je i u solarnu elektranu 350 tisuća eura, čime je EcoCortec postao, ističu u njemu, prva kompanija s ugrađenim solarima u Europi koja proizvodi bioplastiku. U 2018. uloženo je 1,6 milijuna eura u dogradnju hale, koliko i u liniju za ekstruziju te u silose i sustave transporta još 200 tisuća eura.

Malo sreće

Na pitanje kako su se krize proteklih godina odrazile na poslovanje kompanije, Zrinski odgovara da su imali sreće i da su ih prebrodili bez većih problema.

– Naime, svaka je kriza izazov za sebe, ali poučeni iskustvom znamo iskoristiti sve prilike koje proizlaze iz pojedinih kriza. Primjerice, otvaranje novih tržišta, ulazak u nove industrijske grane. Kada je za vrijeme COVID-19 proizvodnja stajala, EcoCortec je radio zaštitu strojeva od korozije kako bi do povratka u puni rad bili spremni i na taj način smanjili dodatne gubitke proizvođačima... Kao i svima, *inputi* su poskupjeli od 50 do 100 posto, sirovine, struja, plin, rad..., ali sve je to dio poslovanja – priča Zrinski. Zanimljivo je u svemu usporediti proizvodnju bioplastike i konvencionalne plastike, pa je Liderov financijski analitičar **Nikola Nikšić**, vlasnik Konter savjetovanja, usporedio EcoCortec s 'konvencionalnom' konkurencijom. Mikšićeva kompanija u tom smislu ulazi u skupinu šest srednje velikih (velikih nema) od 112 aktivnih poduzeća koja proizvode ambalažu od plastike. Iako je među šest srednje velikih, gledajući poslovne prihode ostvarene u 2022. (Nikšić nije imao podatke za 2023. ni za EcoCortec ni od djelatnosti), koji su iznosili 8,4 milijuna eura, EcoCortec je s udjelom od 4,7 posto u ukupnim prihodima djelatnosti (175,1 milijun eura) bio rangiran na osmo mjesto.

U 2022. ukupni prihodi EcoCorteca porasli su za 8,1 posto u odnosu na 2021., a ukupni rashodi za 9,1 posto. U skladu s tom negativnom promjenom, bruto marža profita za 2022. manja je za 8,8 posto u odnosu na 2021. Usporedimo li to s djelatnošću, vidimo, navodi Nikšić, da je pad marže u njoj bio ipak manji (šest posto). Na pad marži profita u 2022. najviše je utjecao rast troškova plaća i naknada radnicima. Broj zaposlenih prema satima rada u 2022. u EcoCortecu povećao se za tri (s 52 na 55) u odnosu na 2021., a u 2021. čak za 14 u odnosu na 38 koliko ih je bilo zaposleno u 2020. godini. Fluktuacija zaposlenih bila je, napominje pak Zrinski, prosječno pet po godini, ali nekih većih problema s angažmanom radne snage za sada, koliko se zna, nema.

Izvozna kompanija

Nikšić nastavlja analizu ističući da su prosječna mjesečna neto plaća i naknade za 2022. ispod prosjeka za djelatnost, za EcoCortec 983 eura, za djelatnost 1025 eura. U strukturi troškova dominiraju troškovi nabave prodane robe. Njihov je udio u poslovnim prihodima u 2022. iznosio 37,1 posto, nešto manje od prosjeka za prethodne tri godine. Iza te grupe troškova slijede troškovi sirovina i materijala s

DIJANA ZRINSKI,
DIREKTORICA ECOCORTECA:

– Gotovo sve suvremene kompanije u svijetu preuzimaju inicijativu u smanjenju ugljikova dioksida prilagođavajući se zahtjevima ekološki svjesnijih potrošača. Primjerice, proizvođači automobila sve više aktivno povećavaju upotrebu reciklirane plastike i time pridonose održivom poslovanju. Iz toga je jasno da je put kojim kroči EcoCortec jedini ispravan i da su zelene tehnologije, pa tako i bioplastika, budućnost

BORIS MIKŠIĆ:

– Volio bih vidjeti one koji su me nazivali prevarantom koja su njihova postignuća u posljednjih dvadeset godina i koliko su pridonijeli hrvatskom gospodarstvu, osim što odlično žive na račun poreznih obveznika – poručio je prkosno EcoCortecov vlasnik Boris Mikšić u tvrtkinu biltenu

udjelom 24,1 posto, znatno manje nego godinu prije – 2021., kada je udio bio 29 posto.

Ipak, to je usporedba iz 2022., bilo bi zanimljivo vidjeti usporedbu iz 2023. s obzirom na ostvareni prihod i dobit. Zapravo nas je zanimalo koliko se bioplastika razlikuje od klasične plastike, odnosno koliko je teško probijati se na tom tržištu zbog konkurencije koja nudi konvencionalnu plastiku. Konkretnije, je li proizvodnja bioplastike skuplja od one konvencionalne i za koliko. Zrinski pak razgovor usmjerava u ekološke sfere ističući da su, srećom, u današnje vrijeme dostupne ekološki sigurnije zamjene konvencionalnoj plastici, koja predstavlja veliku ekološku prijetnju za okoliš u cijelom svijetu.

– Također, rastuća svijest društva o ozbiljnim izazovima klimatskih promjena ima ključnu ulogu u poticanju traženja ekološki prihvatljivijih materijala. Drugi razlog je porast cijena fosilnih sirovina. Zakonske regulative također podržavaju ograničenje upotrebe tradicionalnih plastičnih proizvoda, poput zabrane besplatnih plastičnih vrećica za kupnju. Gotovo sve suvremene kompanije u svijetu preuzimaju inicijativu u smanjenju ugljikova dioksida prilagođavajući se zahtjevima ekološki svjesnijih potrošača. Primjerice, proizvođači automobila sve više aktivno povećavaju upotrebu reciklirane plastike i time pridonose održivu poslovanju. Iz navedenog jasno je da je put kojim kroči EcoCortec jedini ispravan i da su zelene tehnologije, pa tako i bioplastika, budućnost – naglašava Zrinski.

Bioplastika nalazi tržište, dodaje direktorica EcoCorteca, jer izvoze u EU, zemlje EFTA-e, Aziju i

Treba posvetiti pozornost likvidnosti

Neto radni kapital, razlika vrijednosti kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza, kontinuirano se povećavao od 2018. do 2021., od 1,3 milijuna eura za 2018. do 3,3 milijuna eura za 2021., a na dan 31. 12. 2022. smanjen je na 2,7 milijuna eura. Unatoč padu u 2022. u odnosu na 2021., vrijednosti koeficijenta tekuće (1,9) i ubrzane (1,0) likvidnosti indiciraju na njezinu visoku razinu. Naravno, uz uvjet da se zalihe koje su znatno veće na dan 31. 12. 2022. (2,1 milijun eura) u odnosu na 1,6 milijuna na 31. 12. 2021. mogu adekvatno (u kraćim rokovima i primjerenim cijenama) unovčiti. U zalihama 50 posto je udio trgovačke robe, a dani vezivanja zaliha koji su za 2021. iznosili 77 dana u 2022. povećani su na 93 dana. Istodobno je povećan i broj dana vezivanja potraživanja od kupaca (s 29 za 2021. na 46 za 2022.) i proporcionalno tome dani vezivanja obveza prema dobavljačima (s 18 za 2021. na 45 za 2022.). Time je i povećan novčani jaz, s 88 dana za 2021. na 94 za 2022., i smanjeno stanje novca, s 1,7 milijuna eura (31. 12. 2021.) na 900 tisuća eura (31. 12. 2022.). Sve to upućuje na potrebu da se posveti pozornost likvidnosti i da se unaprijedi tijek procesa, od narudžbe i zaprimanja sirovina i robe na skladište do naplate potraživanja za prodano.

Dobri financijski pokazatelji

S obzirom na vrijednost temeljnoga kapitala (2,6 milijuna eura) i zadržavanje većeg dijela neto dobiti za potrebe obrtnih sredstava i ulaganja (2,2 milijuna eura zadržane dobiti iz razdoblja do 31. 12. 2021.), koeficijent financiranja iz vlastitih izvora je visok – 0,58, a manji dio, 42 posto, financira se iz vanjskih izvora.

Na dan 31. 12. 2022. potraživanja od kupaca iznosila su 913,5 tisuća eura, što je 11,4 posto u odnosu na ostvarene prihode od prodaje i udio od 9,6 posto u aktivima (ukupnoj imovini), a iznos obveza prema dobavljačima nešto je manji, 852,4 tisuće eura, što je udio u pasivi od devet posto.

Prema modelima kojima se mjeri rentabilnost imovine i glavnice, financijska izvrsnost i stabilnost, za 2022. ostvarene su dobre vrijednosti, u skladu s vrijednostima za djelatnost:

- rentabilnosti imovine i glavnice (DuPont – 11,8 posto; za djelatnost 13 posto)
- financijska izvrsnost (BEX – 2,9, dobro, od dva do četiri; za djelatnosti 2,8)
- financijska stabilnost (Kraliček – 2,2 dobro, od 1,5 do 2,2; za djelatnosti 1,6).

Nikola Nikšić, vlasnik Konter savjetovanja

Ameriku. U posljednje tri godine prihodi od izvoza bili su 24,7 milijuna eura, kaže Zrinski, što znači, pogledamo li podatke iz Poslovne Hrvatske za 2021. godinu (7,4 milijuna eura) i 2022. godinu (7,8 milijuna eura), da je izvoz u 2023. godini bio oko 9,5 milijuna eura, što je porast koliko i otprilike i porast ukupnih prihoda. Kad smo već kod ukupnih prihoda, jasno je da se više od devedeset posto ostvaruje izvozom. Najveći kupci EcoCortecovih proizvoda su Volvo, Airbus, Ford, Toyota, Mercedes i General Motors.

Nove akvizicije

Najveći pak dobavljači Ecocorteca su Resinex, Slovnaft i HEP. Riječ je inače o dugogodišnjim dobavljačima i nije bilo potrebe mijenjati ih. Koji su pak najvažniji elementi poslovne i razvojne politike za sljedeće razdoblje, odnosno koja je strategija i što očekuju u EcoCortecu, bilo je naše sljedeće pitanje. Zrinski kaže da inače kontinuirano razvijaju nove proizvode i prednjače u ekološkim inovacijama u industriji zaštite od korozije.

– Tim putom nastavljamo i u budućnosti. U planu nam je i širenje EcoCortecova kompleksa te općenito nove investicije u Hrvatskoj, o kojima zasad

ne možemo više reći. Sve naše investicije karakterizira održivost i počivaju na cirkularnoj ekonomiji, pa na tome temeljimo i buduće investicije. Dugoročni nam je cilj postati najveći proizvođač VCI pakiranja u ovom dijelu svijeta s bazom u Hrvatskoj. S obzirom na čvrste ciljeve i zadane vrijednosti koje smo si postavili kao kompanija, očekujemo i daljnje odlično pozicioniranje na tržištu, ne samo europskom već i svjetskom – ističe Zrinski. To bi u prijevodu značilo da vlasnik Mikšić nema namjeru prodati tvrtku, što je Zrinski potvrdila rekavši da to zasad nije opcija. No zato nam je rekla da u kompaniji svakako planiraju nove akvizicije, i to u bliskoj budućnosti, ali očekivano nije navela o kojima je riječ.

Snaga belomanastirske kompanije leži u patentiranoj tehnologiji čija je kvaliteta već dokazana u svijetu na mnogim velikim projektima i aplikacijama. To potvrđuju ugovori o isporuci bioplastičnih proizvoda spomenutim velikim svjetskim kompanijama, ali vrijedi spomenuti i druge poznate korporacije kao što su Bosch, IBM, General Electric, Caterpillar, grupa Rolls Royce i ExxonMobil. Osim toga, poticajna je sredina za zaposlenike, stručnjake na tom području, jer riječ je o proizvodnji koja zahtijeva educiranu radnu snagu. Kompanija također mnogo ulaže u tehnologiju i prema najavama u idućim će godinama nastaviti tu politiku.

Međutim, takva proizvodnja ima i nedostatke. Cijena proizvoda je viša, zbog čega je tržište ograničeno, što pak potvrđuje popis najvećih kupaca kojima nije prioritet kupiti jeftine proizvode.

Propisi mogu biti bolji

Kao prilike u EcoCortecu vide, osim hrvatskog članstva u EU-u, i donošenje propisa vezanih uz njihove proizvode, korištenje sredstava iz EU projekata te u proizvodnji Masterbatcha. Riječ je o koncentriranoj mješavini pigmenata i/ili aditiva pomiješanih i ekstrudiranih zajedno u nosećoj matrici, kao što je smola ili vosak, koja se upotrebljava za dodavanje tih miješanih aditiva konačnom plastičnom proizvodu.

Kada pak govorimo o opasnostima za kompaniju, svakako su tu konkurenti, ali i zakonski propisi, koji, smatraju u EcoCortecu, mogu biti bolji, što uostalom vide i kao priliku, kao što smo već naveli. Među opasnosti treba ubrojiti i stagnaciju tržišta, pogotovo u slučaju kriza (i sada su prijetnja ratovi u Ukrajini i Gazi), ali i inflaciju. Osim toga, u kompaniji moraju poraditi na poboljšanju likvidnosti, iako tu zapravo nema neke velike opasnosti.

Dečko s Trešnjevke, kako su Mikšića prozvali nakon što se 2005. prvi put neuspješno kandidirao za predsjednika Hrvatske (kao i drugi put 2010.), polako je gradio svoju tvrtku u Hrvatskoj nakon uspješne poslovne karijere u SAD-u, u kojem također ima svoju tvrtku Cortec Corporation. Ne bude li nekih većih problema, prije svega kriznih, nema razloga da EcoCortec u Hrvatskoj ne nastavi ulagati i rasti. ■